

TOELICHTING REGLEMENT VAN ORDE VAN DE RAAD

ALGEMEEN

Artikel 16 van de Gemeentewet bepaalt dat de raad een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vaststelt. Ook de gemeenteraad van Apeldoorn heeft dit gedaan. Daarnaast is er een reglement vastgesteld voor de sinds 2004 ingevoerde zogeheten Politieke Markt Apeldoorn (PMA). Hieruit blijkt dat sinds 2004 een nieuwe vergadersystematiek is ingevoerd, waarbij onderscheid is gemaakt tussen enerzijds het vergaren van informatie en voorbereiding op de komende besluitvorming en anderzijds de uiteindelijke besluitvorming zelf. Besluitvorming vindt plaats in de openbare raadsvergadering die gemiddeld eens in de drie weken plaatsvindt. Burgers kunnen daarbij geen gebruik maken van het spreekrecht. Voorbereiding op de besluitvorming vindt plaats in de openbare vergaderingen van de Politieke Markt Apeldoorn. De Politieke Markt Apeldoorn bestaat uit korte discussies in verschillende zalen tegelijk. Tijdens deze discussies bespreken de raadsleden de agendapunten waar ze in de raadsvergadering een besluit over moeten nemen of voorstellen waar het college van burgemeester en wethouders advies over vraagt aan de raad. Burgers kunnen meestal inspreken tijdens een PMA-bijeenkomst om een mening te geven over het onderwerp waarover de raadsleden vergaderen. Daarnaast maken ook In Gesprek met de Raad en Ontmoetingen onderdeel uit van de vergadercyclus van de gemeenteraad. Als burgers een eigen onderwerp willen bespreken met de raadsleden dan kunnen ze gebruik maken van de bijeenkomst In gesprek met de Raad. Tot slot houdt de raad tijdens de Ontmoeting bijeenkomsten over zelf geagendeerde maatschappelijke thema's of (werk)bezoeken om bepaalde onderwerpen verder uit te diepen, inwoners van wijken/dorpen te ontmoeten of nieuwe thema's voor de raad te onderzoeken. Burgers kunnen tijdens de Ontmoeting vaak meepraten over deze onderwerpen."

ARTIKELGEWIJS

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Onder aanhangig wordt verstaan: aan de orde/in behandeling zijn.

Artikel 2 Voorzitter

Ingevolge artikel 9 van de Gemeentewet is de burgemeester voorzitter van de raad. Indien nodig wordt de burgemeester, voor wat betreft het **ambt** waargenomen door een door het college aan te wijzen wethouder. Het voorzitterschap van de raad wordt in dergelijke gevallen waargenomen door het raadslid dat daartoe is benoemd door de raad. Het tweede lid van artikel 77 van de Gemeentewet biedt een oplossing bij ontstentenis of verhindering van alle wethouders.

Artikel 3 Griffier

In het duale stelsel beschikt de raad over een eigen ambtelijk ondersteuner; dit is de griffier. Slechts op uitnodiging neemt de griffier deel aan het raadsdebat.

Artikel 4 Raadspresidium

Het presidium, zijnde een commissie als bedoeld in artikel 83, eerste lid, van de Gemeentewet, bestaat uit de fractievoorzitters in de raad. De voorzitter van de raad is ook voorzitter van het presidium. De voorzitter van de raad is echter geen lid van het presidium en heeft derhalve geen stemrecht.

Taken, bevoegdheden, samenstelling en werkwijze van het presidium staan vermeld in de 'Verordening op het presidium van de raad'.

Artikel 5 Onderzoek geloofsbriefen; beëdiging

De geloofsbrief is de brief, waarbij de voorzitter van het centraal stembureau aan de benoemde kennis geeft van zijn benoeming. Voor het onderzoek moeten bij deze brief enkele in de Kieswet vereiste stukken worden gevoegd, waaruit blijkt dat de benoemde voldoet aan de eisen om als lid van de raad toegelaten te kunnen worden.

De bevoegdheid van de raad tot het onderzoek van de geloofsbriefen van nieuwe leden is gedelegeerd aan het presidium.

Ingevolge artikel V 4 van de Kieswet beslist de raad over de toelating van zijn leden.

De tekst van de eed of verklaring en belofte die een raadslid bij het aanvaarden van het raadslidmaatschap moet afleggen, is in artikel 14 van de Gemeentewet vastgelegd.

Artikel 6 Fractie

De Gemeentewet kent het begrip ‘fractie’ niet maar gaat onder andere in artikel 82, derde lid, wel uit van het bestaan van (politieke) groeperingen.

Omdat het kan voorkomen dat leden uit een fractie treden en vervolgens alleen of samen met anderen een nieuwe fractie vormen, is een bepaling opgenomen over het moment waarop met de gewijzigde omstandigheden rekening wordt gehouden.

Het lid of die leden die zich afsplitsen van een fractie en zelfstandig gaan optreden zoals aangegeven in het zesde lid worden niet als fractie in de zin van het Reglement van orde van de raad beschouwd.

Artikel 7 Vergaderfrequentie

Het presidium is belast met de voorbereiding van de vergaderingen van de raad. Zij beslist eveneens over de vergaderfrequentie en het tijdstip van de vergaderingen.

Artikel 8 Agenda

Het presidium stelt de agenda van de vergadering (voorlopig) vast. Het presidium zendt de (voorlopige) agenda, met de eventuele uitnodigingen voor wethouders waarvan de aanwezigheid ten behoeve van de behandeling van een bepaald onderwerp is gewenst, aan het college.

Artikel 9 Oproepingsbrief

De voorzitter verzorgt de toezending van de oproepingsbrieven aan de leden van de raad. De termijn voor het verzenden van de oproepingsbrief is tenminste vijf dagen voor aanvang van de vergadering. De oproep geschiedt op elektronische wijze middels plaatsing in het Raadsinformatiesysteem op de internetsite van de gemeente.

Artikel 10 Wethouder

Dit artikel is een nadere uitwerking van artikel 21 van de Gemeentewet. Een wethouder heeft toegang tot de vergaderingen van de raad en kan aan de

beraadslagingen deelnemen. De raad (het presidium) heeft tevens de mogelijkheid om wethouders uit te nodigen om ter vergadering aanwezig te zijn. Zie ook artikel 8 van dit reglement.

Artikel 11 Ter inzage leggen van stukken

De zorg voor de beschikbaarheid van de stukken, **voor een ieder**, is bij de voorzitter van de raad gelegd. Naast de fysieke ter inzagelegging op het stadhuis, worden alle relevante stukken behorende bij de agenda in het Raadsinformatiesysteem geplaatst en worden daarmee ook elektronisch ter inzage aangeboden.

Niet-openbare stukken zijn ter inzage bij de griffier. Voor eigen gebruik mag een raadslid een kopie maken van niet-openbare stukken. De geheimhoudingsplicht ingevolge hoofdstuk VA van de Gemeentewet blijft onverminderd van kracht.

Na overdracht van niet-openbare stukken van de gemeentesecretaris aan de griffier, ziet het presidium toe op naleving van dit artikel.

Artikel 12 Openbare kennisgeving

Met dit artikel wordt invulling gegeven aan het voorschrift van artikel 19, tweede lid, van de Gemeentewet

Artikel 13 Presentielijst

De handtekeningen op de presentielijst zijn bedoeld om formeel vast te stellen dat het vergaderquorum aanwezig is. De lijst kan niet dienen om het stemquorum vast te stellen; daarvoor geldt artikel 29 van de Gemeentewet.

De ondertekening dient te waarborgen dat de lijst volledig is en het quorum aanwezig was.

Artikel 14 Zitplaatsen

Aangezien de leden van het college formeel geen vaste zitplaats hebben tijdens de raadsvergadering, draagt de voorzitter zorg voor een zitplaats voor, onder anderen, hen.

Artikel 15 Opening vergadering; quorum

De vergadering kan beginnen indien meer dan de helft van het aantal zitting hebbende raadsleden aanwezig is.

Artikel 20 van de Gemeentewet voorziet in een procedure voor een tweede vergadering indien het vereiste aantal leden niet op komt dagen.

Artikel 16 Notulen

Het recht om aanpassing voor te stellen (tweede lid) komt ook toe aan het raadslid, dat bij de desbetreffende vergadering niet aanwezig was. Omdat wethouders, de burgemeester en de griffier ook het woord kunnen voeren in de vergadering, kunnen zij tevens een voorstel tot verandering van de notulen doen. De bevoegdheid van de raad tot het vaststellen van de notulen is gedelegeerd aan het presidium. Het is dan ook aan het presidium om te beslissen of een voorgestelde wijziging of aanvulling geaccepteerd wordt. Een afwijzing van een dergelijk voorstel is niet vatbaar voor beroep.

Artikel 17 Ingekomen stukken

Omtrent de (aan de raad gerichte) ingekomen stukken worden alleen voorstellen gedaan en besluiten genomen van procedurele aard.

Wanneer een ingekomen stuk leidt tot inhoudelijke discussie en besluitvorming, dient dit op de gebruikelijke wijze met een voorstel van het college te worden voorbereid.

Artikel 18 Spreekregels

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 19 Volgorde sprekers

Het gaat hierbij niet om interrupties.

Artikel 20 Spreektijd

Wanneer de leden van de raad te uitvoerig zijn in hun betoog kan het presidium een voorstel doen over de spreektijd.

Een spreker mag ongestoord het woord voeren, waarbij interrupties wel mogelijk zijn. De voorzitter kan het aantal interrupties beperken als deze van oordeel is dat het aantal voor de spreker te omvangrijk of te hinderlijk is.

Artikelen 21 en 22 Raadsdebat en besluitvorming

In deze artikelen worden de agendapunten 'raadsdebat' en 'besluitvorming' nader omschreven. Gekozen is om niet in dit reglement te bepalen hoe een agenda van de raadsvergadering eruit moet zien, maar dit aan het presidium over te laten (zie artikel 8) om zo de nodige flexibiliteit te waarborgen en bijvoorbeeld de mogelijkheid te scheppen een presentatie van een bepaald onderwerp niet in de Politieke Markt, maar in de raadsvergadering te laten plaatsvinden.

Dit opent de mogelijkheid om vanuit andere motieven een plenaire vergadering te organiseren, bijvoorbeeld vanuit het belang van het onderwerp, de behoefte aan een hoorzitting of natuurlijk waargenomen behoefte aan (spoed)debat. De bedoeling van het raadsdebat is: proberen elkaar te overtuigen (dus niet alleen het uitwisselen van politieke standpunten).

Artikel 23 Algemene bepalingen over stemming

Dit artikel is van algemene strekking en heeft daardoor betrekking op stemming over personen en zaken. Indien een lid te kennen geeft een hoofdelijke stemming te wensen, moet de stemming plaatsvinden. De raad heeft niet de bevoegdheid om van deze bepaling, zoals in artikel 32 van de Gemeentewet genoemd, af te wijken.

Vraagt niemand een stemming, dan wordt het voorstel geacht te zijn aangenomen.

Mag een raadslid op grond van artikel 28 van de Gemeentewet niet aan de stemming over een bepaald onderwerp deelnemen, dan brengt diegene ingeval van hoofdelijke stemming zijn stem niet uit en ingeval van schriftelijke stemming levert

diegene geen stembriefje in. Wordt er geen stemming gevraagd, dan verlaat dat lid tijdig (en tijdelijk) de ruimte waar de raadsvergadering wordt gehouden en laat diegene hiervan aantekening opnemen in de notulen, zodat duidelijk blijkt dat diegene geen enkele bemoeienis heeft gehad met het tot stand komen van de besluitvorming.

Artikel 24 Stemming over amendementen en moties

Zowel een amendement als een motie komt in stemming voorafgaande aan de stemming over het onderliggende voorstel van het college. Een motie strekt niet tot wijziging van een voorgesteld besluit; over een motie wordt een apart besluit genomen.

Artikel 25 Stemming over personen

De algemene bepalingen zoals genoemd in artikel 23 van dit reglement zijn eveneens van toepassing bij stemming over personen.

Artikel 31 van de Gemeentewet geeft aan dat over benoemingen (niet ontslag) van personen of het opstellen van een voordracht of aanbeveling, schriftelijk moet worden gestemd.

Een voordracht is voor de raad bindend; de raad heeft slechts keus tussen degenen die op de voordracht zijn vermeld.

Een aanbeveling is een voorstel waarvan de raad mag afwijken.

Artikel 28 van de Gemeentewet geeft aan wanneer een lid van de raad niet aan de stemming mag deelnemen.

Wanneer er veel benoemingen te doen zijn (bijvoorbeeld aan het begin van de nieuwe zittingperiode) kan een gecombineerd stembiljet ontworpen worden.

In het vijfde lid van dit artikel wordt aangesloten bij het bepaalde in artikel 30 van de Gemeentewet. Wat onder een (niet) behoorlijk ingevuld stembrief moet worden verstaan is in de wet niet geregeld en daarom wel in dit reglement. Ingevolge artikel 31, eerste lid, van de Gemeentewet geschiedt de stemming bij gesloten en ongetekende stembriefjes.

Artikel 26 Herstemming over personen

Dit artikel geeft de procedure aan die moet worden gevolgd bij stemming over personen.

Artikel 27 Beslissing door het lot

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikelen 28, 29 en 31 Amendementen, moties en initiatiefvoorstellen

Moties en amendementen kunnen tijdens een raadsvergadering worden ingediend en kunnen nog tijdens die vergadering worden behandeld. Initiatiefvoorstellen worden in een latere raadsvergadering behandeld.

Artikel 30 Voorstellen van orde

De voorzitter legt aan de raad ter beslissing voor of er inderdaad sprake is van een voorstel van orde. Zonder beraadslaging wordt terstond over een voorstel van orde besloten.

Voorbeelden van voorstellen van orde zijn:

1. het wijzigen van de volgorde van de werkzaamheden;
2. het tegelijk behandelen van bepaalde onderwerpen en voorstellen;
3. het uitstellen van de behandeling van een agendapunt tot een volgende vergadering;
4. het uitstellen van de beslissing over een onderwerp of voorstel;
5. het schorsen van de vergadering.

Indien het gaat om een geagendeerd voorstel, dient de procedure van een initiatiefvoorstel gevolgd te worden (zie artikel 31).

Artikel 32 Interpellatie

Terwijl het in de artikelen 33 en 34 van dit reglement genoemde vragenrecht om vragen met een informatieve strekking gaat, heeft het recht van interpellatie veelal betrekking op onderwerpen van meer bestuurlijk (politiek) gewicht.

Inlichtingen kunnen worden verstrekt door het college (artikel 169 van de Gemeentewet) en door de burgemeester (artikel 180 van de Gemeentewet).

Artikelen 33, 33a en 34 Blok actualiteitsvragen, mondelinge vragenuurtje en schriftelijke vragen

Het vragenrecht geeft aan de leden van de raad het recht informatie te vragen, over aangelegenheden die tot de bevoegdheid van het college of de burgemeester behoren, ingevolge de artikelen 169 en 180 van de Gemeentewet. Het karakter van deze vragen is primair van informatieve strekking.

Aan het begin van de raadsvergadering bestaat de mogelijkheid voor de raadsleden om vragen te stellen aan het college en de burgemeester. In verband met de voorbereiding van de beantwoording en de uitnodiging van de betrokken collegeleden, geldt dat aanmelding van de vragen voor het mondelinge vragenuurtje bij de voorzitter tot uiterlijk 16.00 uur op de dag van de vergadering mogelijk is en aanmelding van vragen voor het blok actualiteitsvragen tot uiterlijk 16.00 uur op de dag voorafgaand aan de vergadering.

Artikelen 35 en 36 Procedures begroting en jaarrekening

Het presidium stelt de procedures vast terzake van:

1. de voorbereiding, het onderzoek en de behandeling van de begroting;
2. de voorbereiding en het onderzoek van de jaarrekening en het jaarverslag;
3. de vaststelling van de jaarrekening en een eventueel indemniteitsbesluit.

Een indemniteitsbesluit is een besluit van de gemeenteraad waarbij alsnog akkoord gegaan wordt met door het college gedane uitgaven, waarvoor niet tevoren budget is gevoteerd.

Artikel 37 Algemeen

In artikel 23 van de Gemeentewet zijn procedurevoorschriften opgenomen voor het 'sluiten van de deuren', de wijze waarop een vergadering een besloten vergadering wordt.

Artikel 38 Notulen

In dit artikel wordt uitwerking gegeven aan artikel 23, vierde lid, van de Gemeentewet.

Artikel 39 Opheffing geheimhouding

In het aangehaalde artikel 89, vierde lid van de Gemeentewet wordt aan de raad de mogelijkheid geboden de geheimhouding van stukken op te heffen; stukken die niet persé aan de raad behoeven te zijn overlegd.

Artikelen 40 t/m 46 Toehoorders en pers, geluid- en beeldregistraties, verbod gebruik mobiele telefoons, uitleg reglement, afwijking reglement, inwerkingtreding en citeertitel

Deze artikelen spreken voor zich.